

Nieuwe perspectieven voor het Benelux-Gerechtshof

Er is nieuws onder de zon: voortaan beschikt het Benelux-Gerechtshof, naast zijn prejudiciële en adviserende bevoegdheid, over de rechtsprekende bevoegdheid. Daardoor kan het Hof zijn opdracht van harmonisatie van het recht in de Benelux beter vervullen.

De ministers van Buitenlandse Zaken van België (Didier Reynders), Nederland (Uri Rosenthal) en Luxemburg (Jean Asselborn) hebben op 15 oktober 2012 in Luxemburg het Protocol over de modernisering van het Benelux-Gerechtshof ondertekend.

Voor de goede orde, het Benelux-Gerechtshof is een volwaardige instelling van de Benelux-Unie en is uitsluitend samengesteld uit magistraten van het hoogste rechtscollege van elk van de landen. Het nieuwe protocol is dus van groot belang. Het schept namelijk de mogelijkheid dat het Benelux-Gerechtshof rechtsprekende bevoegdheid krijgt in bepaalde specifieke materies, die per geval en naar gelang de behoefte dienen te worden vastgesteld. Door die wijziging in de rol van het Hof krijgt de kerntaak van het Hof, met name het bevorderen van een eenvormige toepassing van de gemeenschappelijke rechtsregels, een nieuwe dimensie.

Er zijn verschillen in rechtspraak gebleken in beroepszaken op het gebied van merken en modellen tegen beslissingen van het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BBIE). Centralisatie van de beroepen bij het Benelux-Gerechtshof kan hiervoor een uitkomst bieden en kan daarnaast tot kortere procedures en tot kostenbesparing leiden. Voorts zal de zetel in Luxemburg gevestigd zijn.

Net zoals de Benelux-Unie, waarmee het Benelux-Gerechtshof onlosmakelijk verbonden is, zal het Hof hiermee nieuwe uitdagingen kunnen aangaan.

De balans van het Belgische voorzitterschap van de Benelux-Unie

Interview met Didier Reynders, Belgisch minister van Buitenlandse Zaken.

blz. 2

Nieuwe impulsen in het Benelux-debat over hernieuwbare energie

Ruimtelijke inpassing van windturbineparken

Blz. 3

«De Benelux, zijn buren en Europa»

De externe betrekkingen van de Benelux

Blz. 4

De balans van het Belgische voorzitterschap van de Benelux-Unie

Interview met Didier Reynders, Belgisch minister van Buitenlandse Zaken

De drie ministers van Buitenlandse Zaken, Didier Reynders (BE), Frans Timmermans (NL) en Jean Asselborn (LU), zijn op maandag 10 december te Brussel bijeengekomen als Comité van ministers van de Benelux. Tijdens die vergadering keurden de ministers het gemeenschappelijk werkprogramma 2013-2016 goed, legden ze het jaarplan 2013 vast en bespraken ze tevens de resultaten die de Benelux in 2012 onder Belgisch voorzitterschap neerzette. Belgisch minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders blikt terug op dit Belgische voorzitterschap van de Benelux:

Eind dit jaar loopt het Belgische voorzitterschap van de Benelux af. Wat zijn de highlights van dit voorzitterschap?

Ons voorzitterschap viel samen met een nieuwe start voor de organisatie, het nieuwe Verdrag van de Benelux-Unie, dat in werking getreden is op 1 januari 2012. Voor de eerste maal is een brede consultatie opgezet rond een meerjarenprogramma 2013-2016 zoals bepaald in het Verdrag. Alle bevoegde autoriteiten van de drie landen werden via een enquête over een Groenboek nauw betrokken bij de redactie van dat programma. We hebben de vele voorstellen wel moeten afstemmen op bepaalde budgettaire beperkingen maar op die manier hebben we meer focus kunnen aanbrengen in de werkgebieden waarop de Benelux een echte toegevoegde waarde kan bieden. Ik denk aan enkele vlaggenschipprojecten zoals politie-samenwerking, de realisaties op het gebied van de interne energiemarkt, de oprichting van het webportaal over grensarbeid, de ontwikkeling van een gezamenlijke visie op vervoer en ruimtelijke ordening, de bestrijding van fiscale en sociale fraude ...

Ik wens ook specifiek te vermelden dat heel wat inspanningen worden geleverd om samen nieuwe rechtsinstrumenten uit te werken met als doel de instellingen te moderniseren, denk maar aan het Benelux-Parlement en het Gerechtshof.

Vermeldenswaard is ook de politieke samenwerking, die op informele basis gestalte krijgt maar die steeds meer aan belang en zichtbaarheid wint. België tracht immers binnen de EU nauwere banden aan te knopen tussen de Benelux en geïnteresseerde landengroepen of landengroepen van vergelijkbare omvang, dan wel met bepaalde specifieke landen. In 2012 heeft de Benelux op verschillende ambtelijke of bestuurlijke ni-

veaus contacten tot stand gebracht met onder meer de Visegrád-groep, Duitsland, Oostenrijk/Kroatië/Slovenië, de Baltische staten en de Noordse landen. Ik ben verheugd te constateren dat onze landen en hun overheden op alle niveaus steeds meer blijf geven van een Benelux-reflex, een gezamenlijke manier van denken en optreden, geïnspireerd op een welbegrepen belang binnen een verruimd Europa.

Europa dijt steeds verder uit, waarin kan de Benelux-samenwerking dan het verschil maken, waarin ligt de toegevoegde waarde ervan ?

De Benelux levert een reële bijdrage aan het Europese project. Iedereen kent het succesverhaal van de Schengen-akkoorden op het gebied van visa, die het daglicht hebben gezien in de Benelux. Minder bekend bij het grote publiek is « Euro Contrôle Route (ECR) ». ECR is een Benelux-initiatief en betreft de organisatie van gezamenlijke wegvervoercontroles. Nog een voorbeeld is "Eurofisc", een instelling die is ontstaan vanuit de door de Benelux opgezette samenwerking om de grootschalige fiscale fraude te bestrijden. Dit jaar zijn dezelfde inspanningen geleverd om een grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van de bestrijding van sociale fraude op te starten.

Verder heeft ons voorzitterschap het idee opgevat om als Benelux samen te werken in het specifieke kader van de opstelling en uitvoering van Europese regelgeving, vooral waar het gaat om de omzetting van richtlijnen. De bedoeling zou zijn de omzetting en implementatie van Europese richtlijnen meer te coördineren tussen de drie landen van de Benelux. Zo hebben wij de richtlijn over de alternatieve geschillenbeslechting in het kader van de consumentenbescherming als proefproject gekozen.

« ...Onze landen geven steeds meer blijk van een Benelux-reflex, geïnspireerd op een welbegrepen belang binnen een verruimd Europa. »

Nieuwe impulsen in het Benelux-debat over hernieuwbare energie

Ruimtelijke inpassing van windturbineparken

De Benelux blijft zowel de regionale als de lokale samenwerking op energiegebied verder steunen. Onlangs werd een regionaal onderzoek gepubliceerd over de aansluiting van windturbineparken in de Noordzee op elektriciteitsnetten. Op het lokale vlak stimuleert de Benelux eveneens de afstemming van de ruimtelijke inpassing van windturbines in de grensregio's en de bevordering van energie-efficiëntie in steden.

Grensoverschrijdende afstemming tussen Vlaanderen en Nederland

Met de EU 2020 strategie¹ van 'slimme, inclusieve en duurzame groei' hebben Europese lidstaten onder meer afgesproken een groter aandeel van hun energieproductie te halen uit hernieuwbare bronnen. Windenergie vormt daar een belangrijk onderdeel van.

De ruimtelijke inpassing van windenergie vraagt om afstemming in de grensregio's. Windturbineparken hebben immers grote impact op de natuurlijke en bebouwde omgeving en er zijn aanzienlijke maatschappelijke en economische belangen mee gemoeid.

Grensoverschrijdende afstemming over beleidsontwikkeling alsmede het afleveren van vergunningen voor concrete windenergieprojecten was het onderwerp van een bijeenkomst van ruimtelijke windexperts van Vlaanderen en Nederland eind september op het Benelux Secretariaat-Generaal. Tijdens de bijeenkomst bleek veel onderlinge herkenning. Daarnaast leerde Vlaanderen van de wijze waarop de te behalen doelstelling voor windenergie binnen Nederland is verdeeld tussen de provincies en hoe structureel wordt samengewerkt tussen verschillende bestuurslagen.

Grensoverschrijdende coördinatie tussen het Waals Gewest en Luxemburg

Om concrete invulling te geven aan de Europese ambities voor 2020 zijn ook het Waals Gewest en het Groothertogdom Luxemburg actief bezig met deze problematiek. Het aantal windturbines in Wallonië neemt voortdurend toe. Het

Waals Gewest streeft er namelijk naar in 2020 ongeveer 900 windturbines te tellen. Aan Luxemburgse zijde is momenteel een zestigtal turbines operationeel en de regering wil dit aantal op middellange termijn verdubbelen. Deze cijfers tonen duidelijk aan dat het ambitieniveau hoog is en dat nog heel wat inspanningen moeten worden geleverd.

Gelet op de constatacie dat projecten voor de aanleg van windturbines dicht bij grenzen stoppen aan de grens en daarbij voorbij wordt gegaan aan de mogelijke schadelijke gevolgen aan de andere zijde van de grens op inwoners en hun leefomgeving en op vogelpopulaties, trachten Wallonië en Luxemburg de grensoverschrijdende communicatie op Benelux-niveau te versterken.

De Benelux versterkt de energie-efficiëntie in bestaande gebouwen

URBISCOOP is de werkgroep die de samenwerking tussen de autoriteiten binnen de Benelux op het vlak van het stedelijk beleid behandelt. Eén van de aandachtspunten die in het onderdeel "energie" behandeld worden, is het verhogen van de energie-efficiëntie in bestaande gebouwen en zo bij te dragen tot een duurzame stedelijke ontwikkeling op Benelux-niveau. Die doelstelling ligt verankerd in de EU 2020 strategie.

De steden worden geconfronteerd met de uitdaging om hun bestaande woningen te moderniseren en daarbij – rekening houdend met technologische ontwikkelingen – op zoek te gaan naar de meest geëigende oplossingen.

«De ruimtelijke inpassing van windenergie vraagt om afstemming in de grensregio's.»

1 Terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen met 20%, toewerken naar een energie-efficiëntie van 20% en het opvoeren van het aandeel van hernieuwbare energie tot 20% in het energieverbruik tegen 2020.

2 Antwerpen, Charleroi, Genk, Gent, Leuven, Liège, Mouscron, Oostende, Roeselare, Assen, Breda, Den Haag, Deventer, Enschede, Hardenberg, Beckerich, Esch-sur-Alzette, Luxemburg, Aachen, Bottrop en Gelsenkirchen.

« De Benelux, zijn burens en Europa »

De externe betrekkingen van de Benelux

«De samenwerking met de «buren» wordt operationeel aangepakt en is gericht op tastbare resultaten.»

Het Benelux-Verdrag van 2008 maakt samenwerking mogelijk met naburige staten, deelstaten en regionale samenwerkingsverbanden. Aldus kan een hechtere samenwerking ten behoeve van versterking van het regionalisme en bevordering van de Europese integratie tot stand komen. Met het oog daarop vormen 2012 en 2013, met de inwerkingtreding van het Verdrag, cruciale jaren: het komt er immers op aan dit nieuwe type van « goed nabuurschap » te definiëren, gestalte te geven en kracht bij te zetten.

Het Verdrag van 2008 bevat tal van innovaties. Externe betrekkingen worden dermate belangrijk geacht dat één van de acht delen van dit Verdrag daarover gaat. Het nieuwe Verdrag moedigt het Benelux Secretariaat-Generaal aan om “dienstige betrekkingen met staten, deelstaten en andere bestuurlijke entiteiten, alsmede met internationale organisaties en andere internationale instellingen” te onderhouden teneinde de rol te stimuleren die de Benelux in Europa kan en moet spelen.

Het Benelux Secretariaat-Generaal kan aldus deze nieuwe kansen benutten om het optreden van de Benelux beter te focussen en het vanuit een integrale aanpak zichtbaarder te maken. Zo wordt de samenwerking met de « burens » operationeel aangepakt en is deze gericht op tastbare resultaten. De aldus opgedane ervaring kan dan dienen als model voor samenwerking met andere nationale of internationale entiteiten of instellingen.

Een samenwerkingsmodel met een deelstaat: het voorbeeld van Noordrijn-Westfalen. De meest in het oog springende samenwerking is die met **Noordrijn-Westfalen**. Sinds 2008 zijn specifieke thema's afgesproken terwijl in een gemeenschappelijke politieke verklaring het kader voor de samenwerking was vastgesteld. In de loop der jaren zijn specifieke resultaten geboekt op vijf terreinen: politie-samenwerking, crisisbeheersing, veterinaire samenwerking, ruimtelijke ordening en luchtkwaliteit. Intussen wordt de blik verruimd naar andere Duitse deelstaten en naar Franse departementen en regio's om ook met hen hetzelfde traject te volgen.

Een samenwerkingsmodel met een internationale organisatie of een regionale instelling: de indicatoren voor de groene groei van de OESO. Door samen een onderzoeksproject te leiden met de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) kunnen er indicatoren worden bepaald die de groei en evolutie naar een groene economie in grensoverschrijdende gebieden meetbaar maken. Groene economie vormt, naast grootstedenbeleid en grensoverschrijdende samenwerking, trouwens één van de thema's die door het **Comité van de Regio's van de EU** als kansrijk worden aangemerkt. Daarbij wordt overigens gerekend op de Benelux voor de verwezenlijking van de EU 2020 strategie.

Op termijn mikt de Benelux op gerichte en/of thematische samenwerkingsvormen met andere entiteiten in Europa. In dit verband mogen, hoewel het over een ander werkgebied gaat, de bijeenkomsten in het kader van de **politieke samenwerking** niet worden vergeten, die regelmatig op regerings- en parlamentsniveau plaatsvinden met de Baltische staten, de Noordse Raad of nog de Visegrádlanden.

Multilaterale samenwerkingsmodellen: specifieke thematische samenwerkingsvormen die naargelang van de behoeften een andere vorm of intensiteit krijgen, naar het voorbeeld van het **pentalateraal energieforum** of nog bijvoorbeeld op het gebied van controles op het wegvervoer **Euro Contrôle Route (ECR)**, een samenwerkingsverband dat de afgelopen jaren verder is uitgegroeid.

